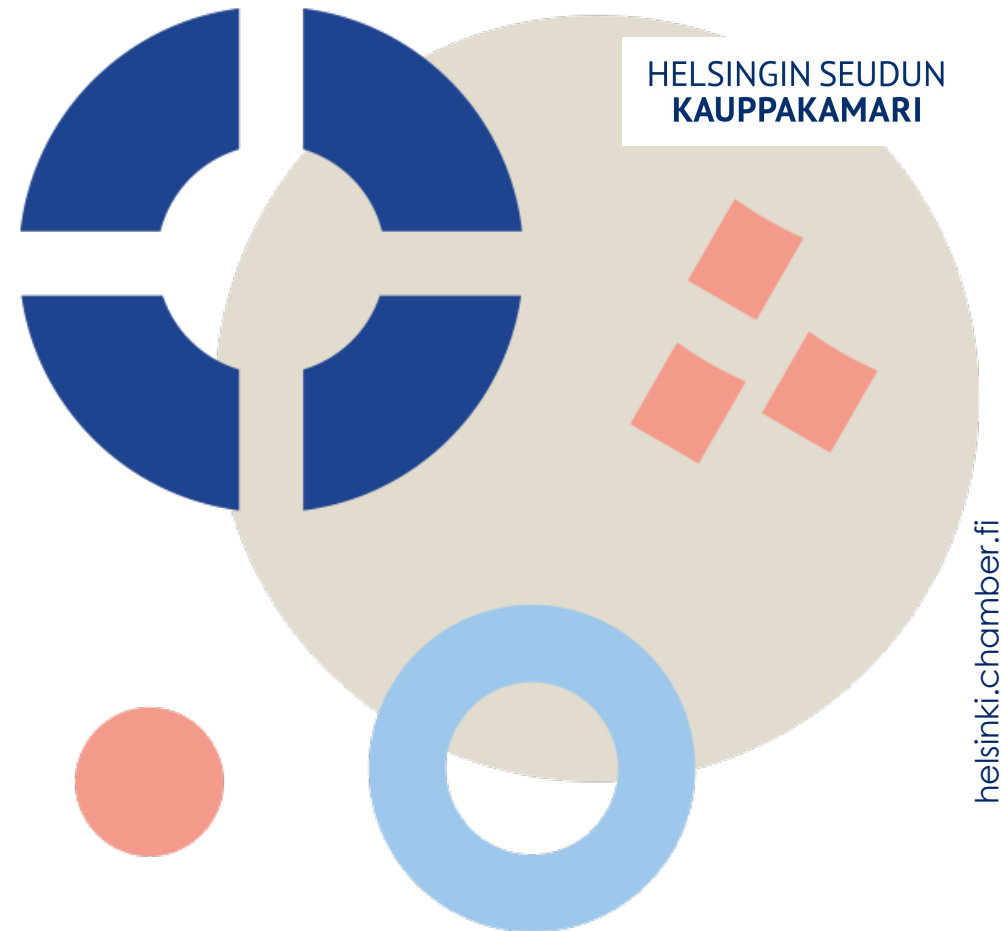

Helsingin seudun elinvoima 2023

**Kaupan sekä majoitus- ja ravitsemisalan
liiketoiminnan trendejä ydinkeskustassa,
ulommalla keskustavyöhykkeellä ja Helsingin
seudulla 2013-2023**

24.7.2024

**Vaikuttamistyön johtaja Markku Lahtinen,
Helsingin seudun kauppakamari**
markku.lahtinen@chamber.fi
+358 50 571 3564

HELSINGIN SEUDUN
KAUPPAKAMARI

helsinki.chamber.fi

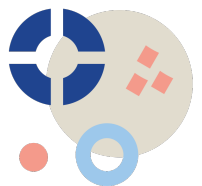
Kaupan tilanne Helsingin ytimessä yhä haastava

- Vähittäiskaupan liikevaihto kasvoi Helsingin seudulla hieman nopeammin kuin koko maassa vuodesta 2013 vuoteen 2023. Ydinkeskustan alueella myynti laski jyrkästi vuonna 2020, mutta kääntyi sen jälkeen nousuun, joka jäi kuitenkin vaimeammaksi kuin koko seudulla.
- Ydinkeskustan osuus koko seudun vähittäiskaupan liikevaihdosta aleni jatkuvasti viime vuosikymmenen alkupuolelta asti.
- Hotellien ja muun majoitustoiminnan liikevaihto romahti koronavuonna 2020 kaikkialla Helsingin seudulla. Alan myynti alkoi elpyä vuonna 2021, ja vuonna 2023 hotellien liikevaihto nousi sekä keskustavyöhykkeillä että koko Helsingin seudulla suunnilleen vuoden 2019 tasolle.
- Laajan keskusta-alueen osuus Helsingin seudun hotellien ja muiden majoitusliikkeiden liikevaihdosta on noin 60 prosenttia. Hotellialan painopiste on siirtynyt ajan kuluessa ulommaksi ydinkeskustasta.
- Myös ravintoloiden liikevaihto laski jyrkästi koronan vuoksi, mutta vuonna 2023 ravintoloiden myynti ylitti jo edellisen vuosikymmenen loppuvuosien tason koko Helsingin seudulla. Ydinkeskustassa toimiala jäi vielä jälkeen aikaisemmasta huipputasosta.
- Laaja keskusta-alue on Helsingin seudun ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan vahva keskittymä, jonka osuus alan liikevaihdosta seudulla on lähes puolet. Viime vuosina toimiala on kasvanut enemmän ulommalla vyöhykkeellä kuin ydinkeskustassa.
- Helsingin ydinkeskustalla, Aleksin alueella tarkoitetaan postinumeroaluetta 00100. Ulompi keskustavyöhyke muodostuu postinumeroalueista 00102, 00120-00180, 00220, 00250, 00260, 00500, 00510, 00530, 00540, 00550 ja 00580. Helsingin seutu on 14 kunnan yhteistoiminta-alue, johon kuuluvat Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

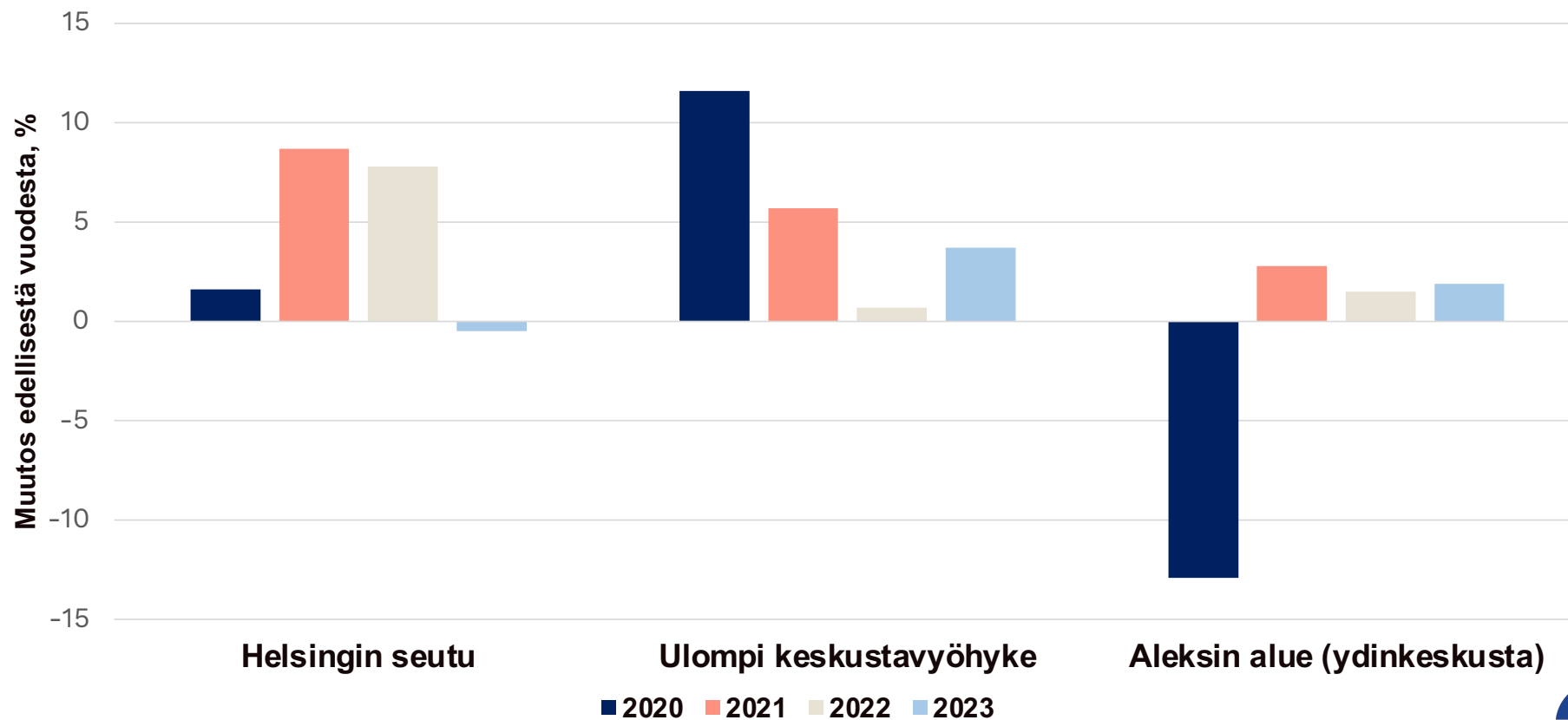

Vähittäiskaupan trendit

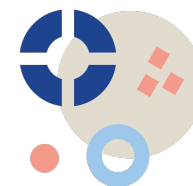
- Vähittäiskaupan liikevaihto kasvoi Helsingin seudulla hieman nopeammin kuin koko maassa vuodesta 2013 vuoteen 2023. Koronavuonna 2020 kasvu hidastui Helsingin seudulla enemmän kuin koko maassa. Vuosina 2021 ja 2022 kasvu oli voimakasta, mutta vuonna 2023 nousu hiipui.
- Ydinkeskustan alueella myynti laski jyrkästi vuonna 2020, mutta kääntyi sen jälkeen nousuun, joka jäi kuitenkin vaimeammaksi kuin koko seudulla. Liikevaihto nousi vajaa 2 prosenttia vuonna 2023.
- Ydinkeskustan vähittäiskaupan liikevaihto ei ole noussut koronavuotta 2020 edeltävälle tasolle kolmen viimeisen vuoden aikana.
- Ulommalla keskustavyöhykkeellä vähittäiskaupan kasvu jatkui tällä vuosikymmenellä vuoden 2020 pandemiasta huolimatta. Vuonna 2018 avattu kauppakeskus Redi vaikutti positiivisesti kaupan kasvuun vyöhykkeellä.

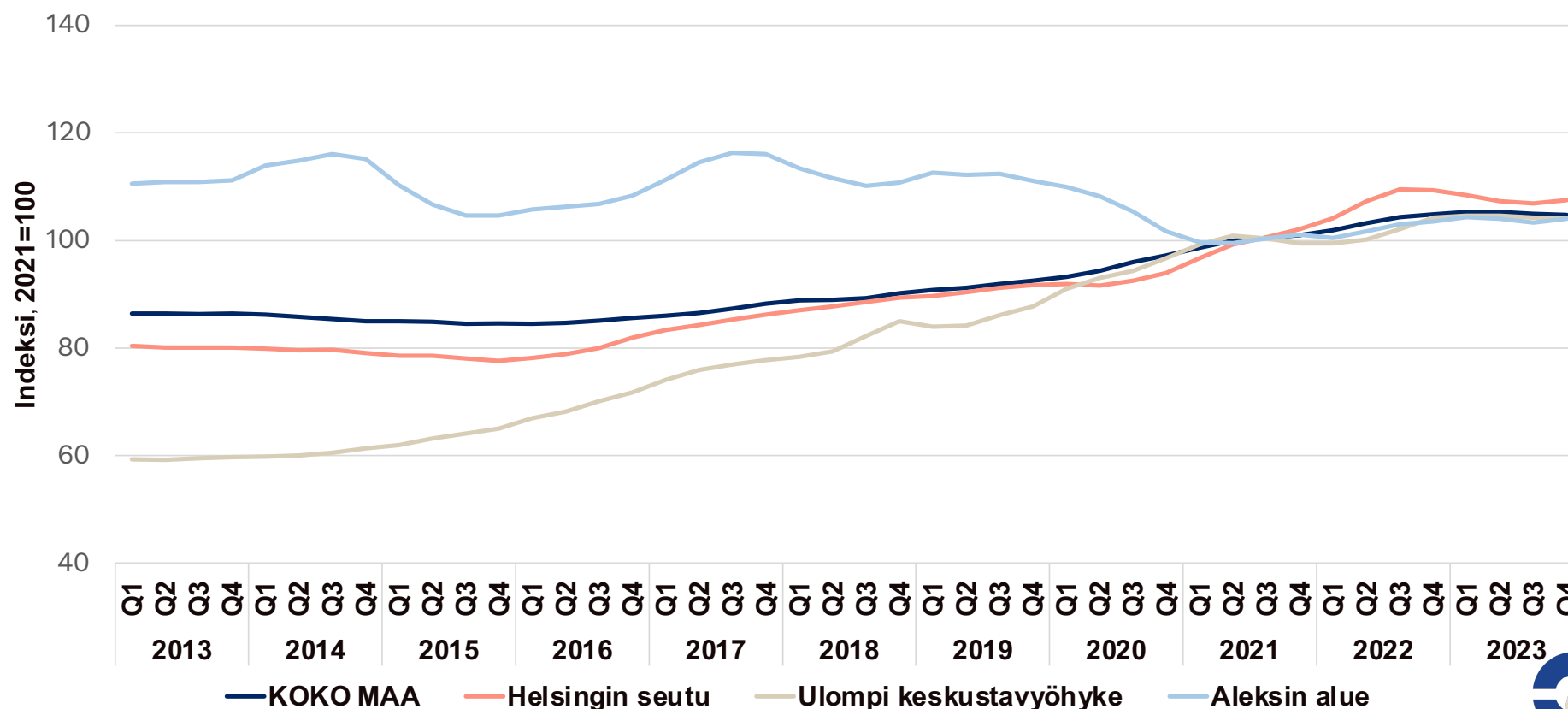
Vähittäiskaupan liikevaihdon muutos 2020–2023

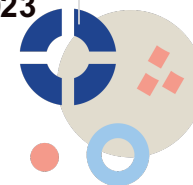
Lähde: Tilastokeskus

Vähittäiskaupan liikevaihdon trendi 2013–2023 koko Suomessa ja Helsingissä alueittain

Indeksit mittaavat nimellisen liikevaihdon muutosta suhteutettuna vuoden 2021 tasoon. Aineistona on verohallinnon maksuvalvonta-aineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suorakeruuta sekä vuositilastoja. Trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen.

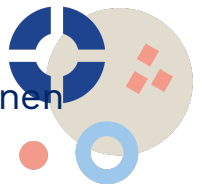
Vähittäiskaupan trendit

Tekstiili-, vaate- ja jalkinekauppa

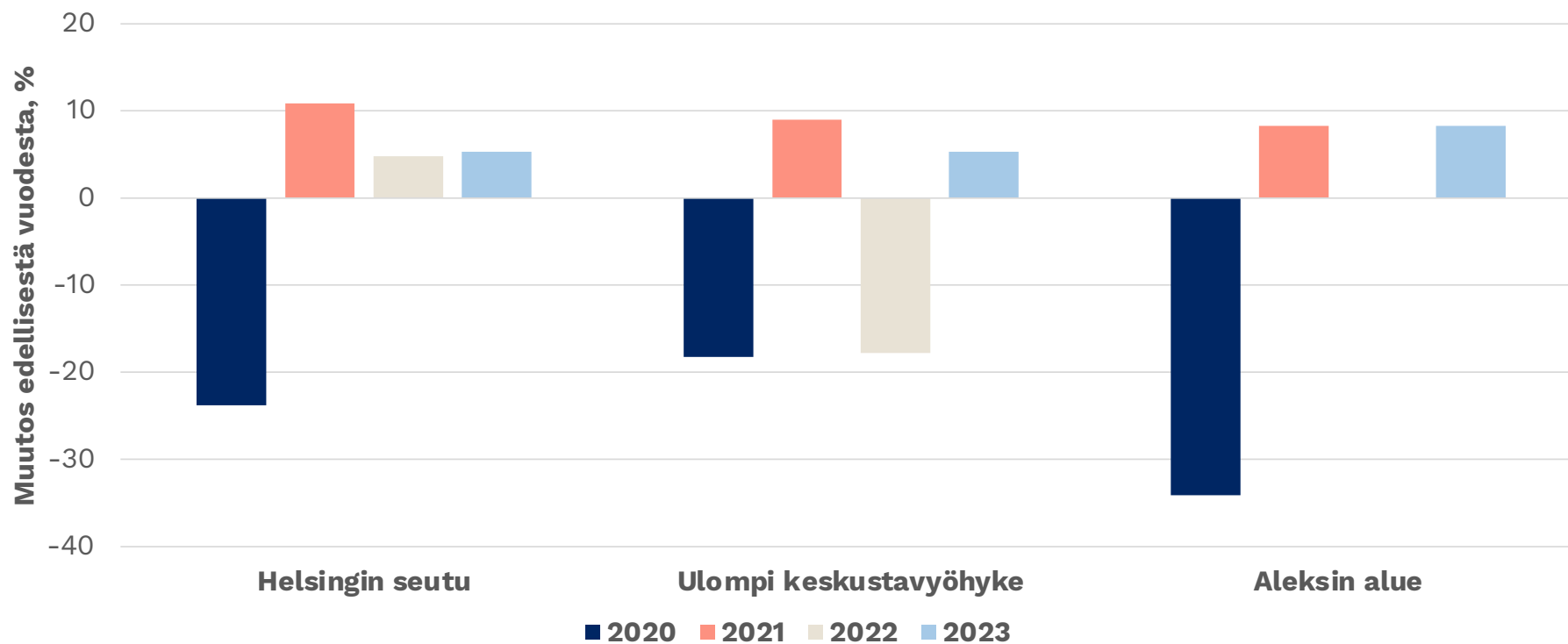
- Toimialan liikevaihto Helsingin seudulla kääntyi nousuun vuonna 2021 edellisvuoden jyrkän laskun jälkeen. Myynti kasvoi yli viisi prosenttia vuonna 2023 ja palautui lähes samalle tasolle kuin 2010-luvun loppuvuosina.
- Aleksin alueella myynti romahti yli kolmanneksella vuonna 2020, mutta kääntyi sen jälkeen epätasaiseen kasvuun. Vuonna 2023 alan myynti kasvoi yli kahdeksan prosenttia. Toimialan liikevaihto alueella on kuitenkin jäänyt selvästi alemmalle tasolle kuin 2010-luvun jälkipuolella.
- Ulommalla keskustavyöhykkeellä toimialan liikevaihto muuttui vaihtelevasti vuoden 2020 jälkeen. Myös ulompi keskustavyöhyke on jäänyt jälkeen edellisen vuosikymmenen lopun tasosta.

Päivittäistavarakauppa

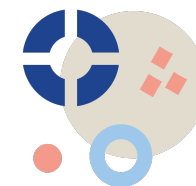
- Päivittäistavarakaupan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla vakaasti viime vuosikymmenen puolivälistä alkaen. Pandemia ei vaikuttanut olennaisesti toimialan myyntiin ja kasvu on jatkunut viime vuosina.
- Ydinkeskustassa päivittäistavarakauppa kasvoi vahvasti viime vuosikymmenen jälkipuolelle asti. Liikevaihto kääntyi laskuun vuonna 2018. Vuoden 2021 jälkeen myynti on kasvanut loivasti. Liikevaihto on kuitenkin jäänyt selvästi alemmaksi kuin huippuvuonna 2018.
- Ulommalla keskustavyöhykkeellä päivittäistavarakaupan liikevaihto on kasvanut viime vuosikymmenen puolivälistä alkaen. Kasvu jatkui 2020-luvun alkuvuosina.

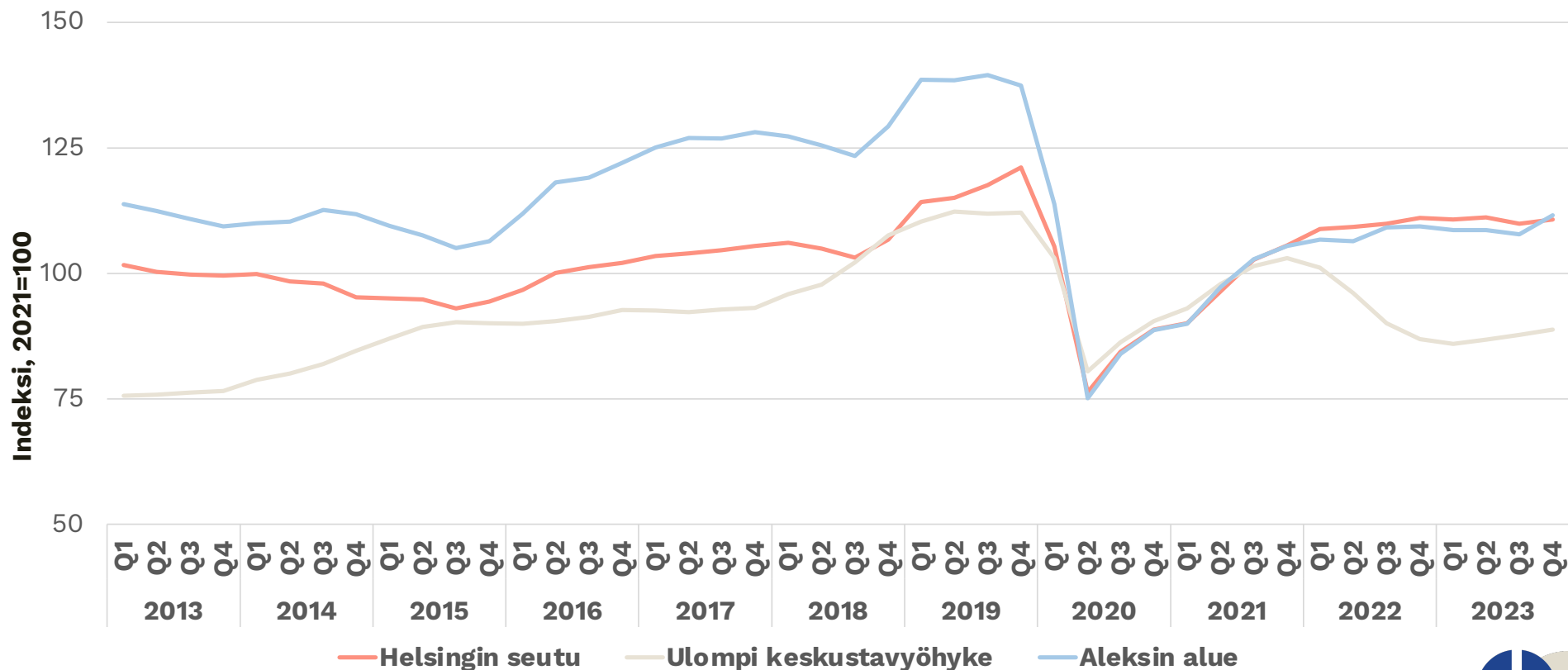
Tekstiili-, vaate- ja jalkinekaupan liikevaihdon muutos 2020–2023

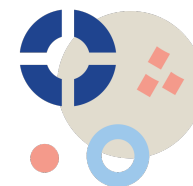
Lähde: Tilastokeskus

Tekstiili-, vaate- ja jalkinekaupan liikevaihdon trendi 2013–2023 Helsingissä alueittain

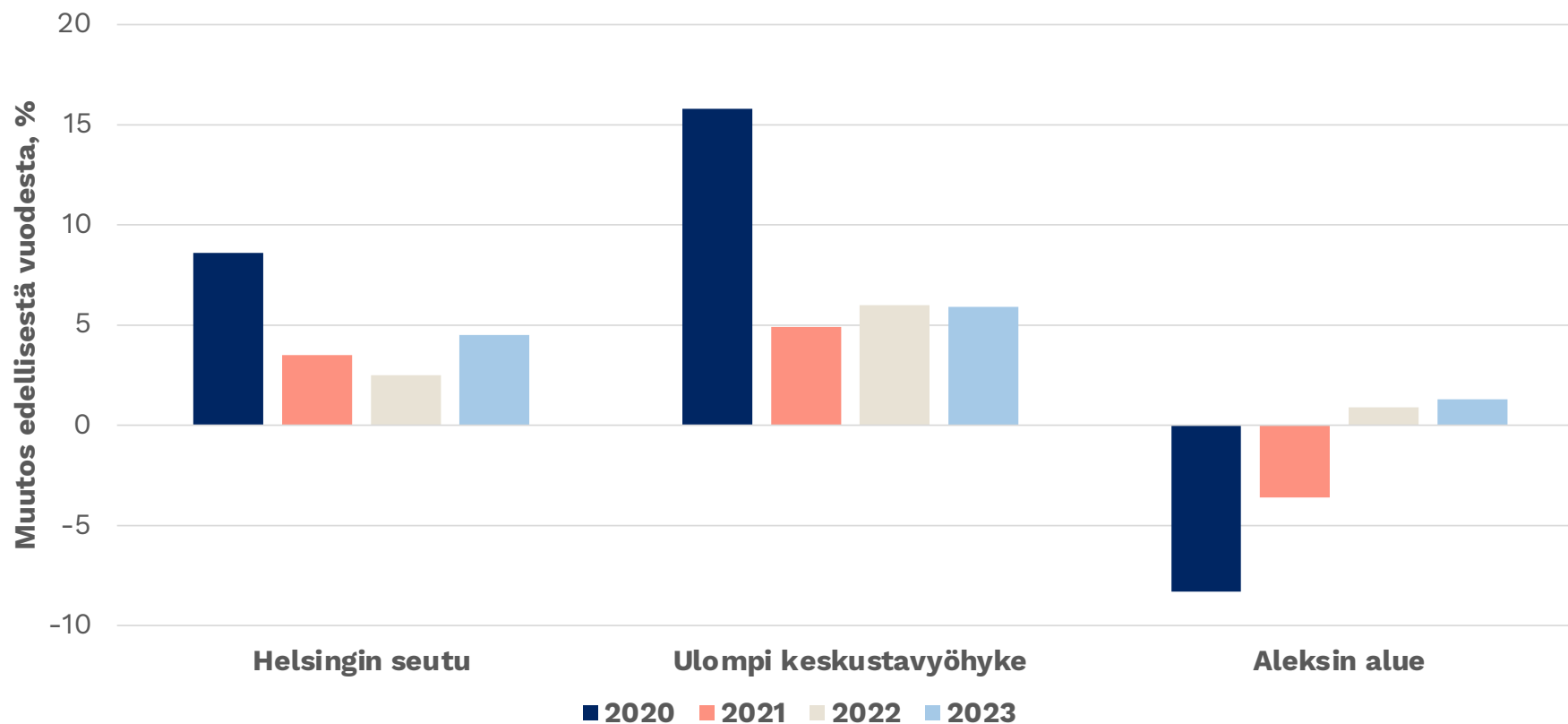

Indeksit mittaavat nimellisen liikevaihdon muutosta suhteutettuna vuoden 2021 tasoon. Aineistona on verohallinnon maksuvalvonta-aineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suorakeruuta sekä vuositilastoja. Trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen.

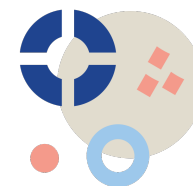

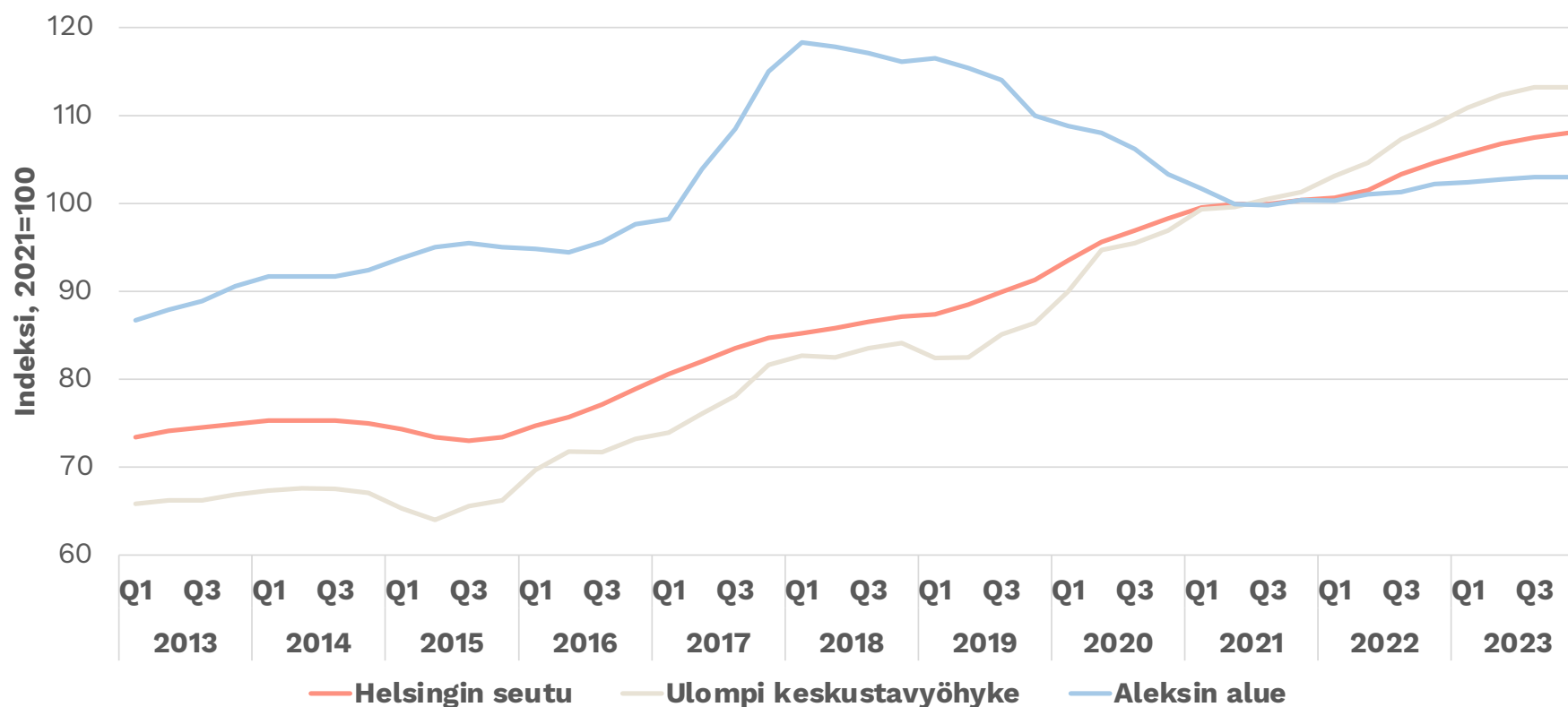
Päivittäistavarakaupan liikevaihdon muutos 2020–2023

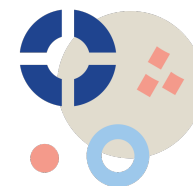
Lähde: Tilastokeskus

Päivittäistavarakaupan liikevaihdon trendi 2013–2023 Helsingissä alueittain

Indeksit mittaavat nimellisen liikevaihdon muutosta suhteutettuna vuoden 2021 tasoon. Aineistona on verohallinnon maksuvalvonta-aineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suorakeruuta sekä vuositilastoja. Trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen.

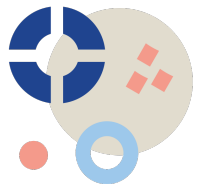
Majoitus- ja ravitsemisalan trendit

Hotellit ja muut majoitusliikkeet

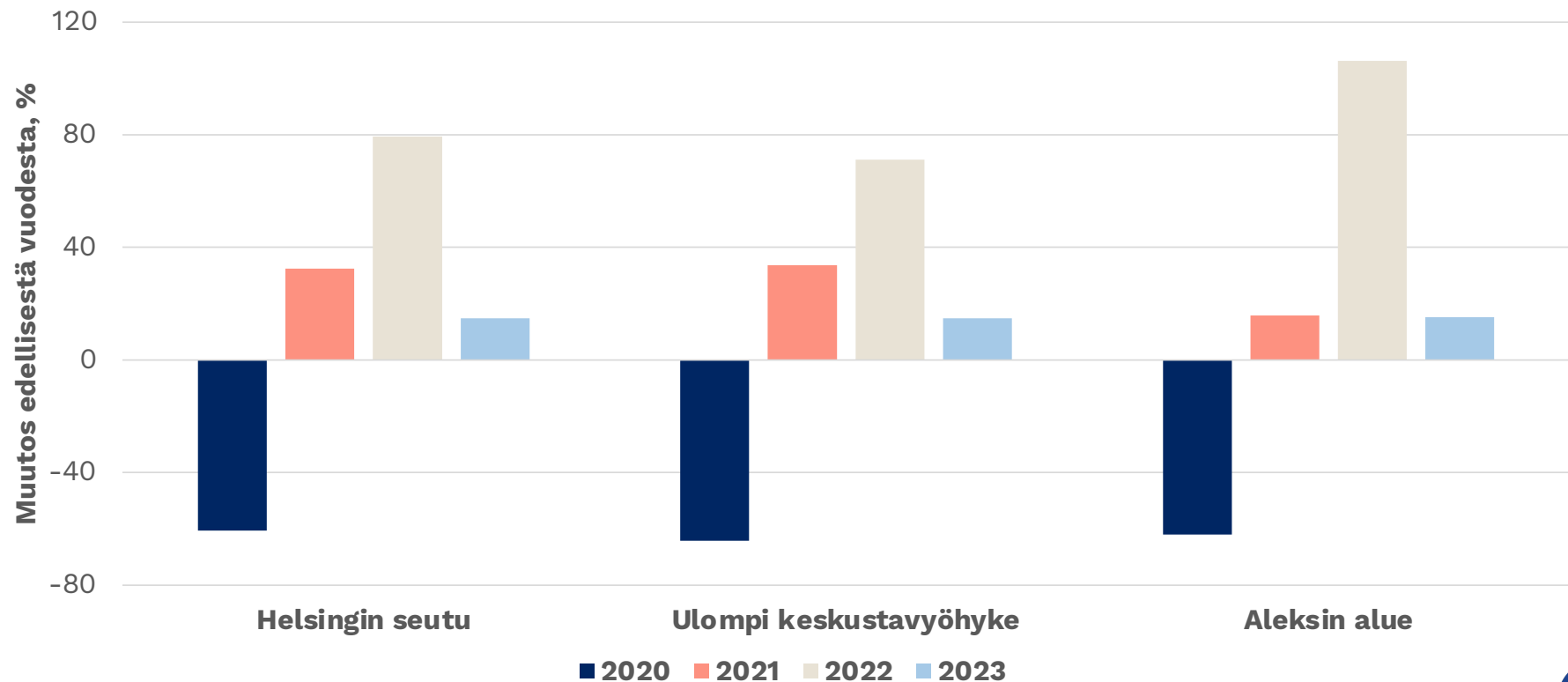
- Hotellien ja muun majoitustoiminnan liikevaihto romahti koronavuonna 2020 ydinkeskustassa, ulommalla keskustavyöhykkeellä jq koko Helsingin seudulla. Lasku oli kaikilla alueilla yli 60 prosenttia vuoden aikana.
- Alan myynti alkoi elpyä vuonna 2021, kuitenkin ydinkeskustassa hitaammin kuin muualla. Liikevaihto kaksinkertaistui edellisvuodesta ydinkeskustassa vuonna 2022.
- Vuonna 2023 lopulla hotellien liikevaihto nousi sekä keskustavyöhykkeillä että koko Helsingin seudulla suunnilleen vuoden 2019 tasolle.

Ravintolat ja muu ravitsemistoiminta

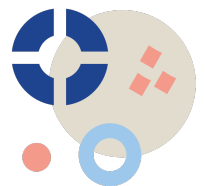
- Ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan liikevaihto laski jyrkästi vuonna 2020: ydinkeskustassa lähes puoleen ja ulommalla keskustavyöhykkeellä vajaa 40 prosenttia.
- Toimiala alkoi elpyä pandemian jälkeen, ja alan liikevaihto kasvoi erityisen nopeasti vuonna 2022, ydinkeskustassa lähes 50 prosenttia edellisvuodesta.
- Vuonna 2023 ravintoloiden myynti ylitti jo edellisen vuosikymmenen loppuvuosien tason koko Helsingin seudulla ja ulommalla keskustavyöhykkeellä. Ydinkeskustassa toimiala jäi vielä jälkeen aikaisemmasta huipputasosta.

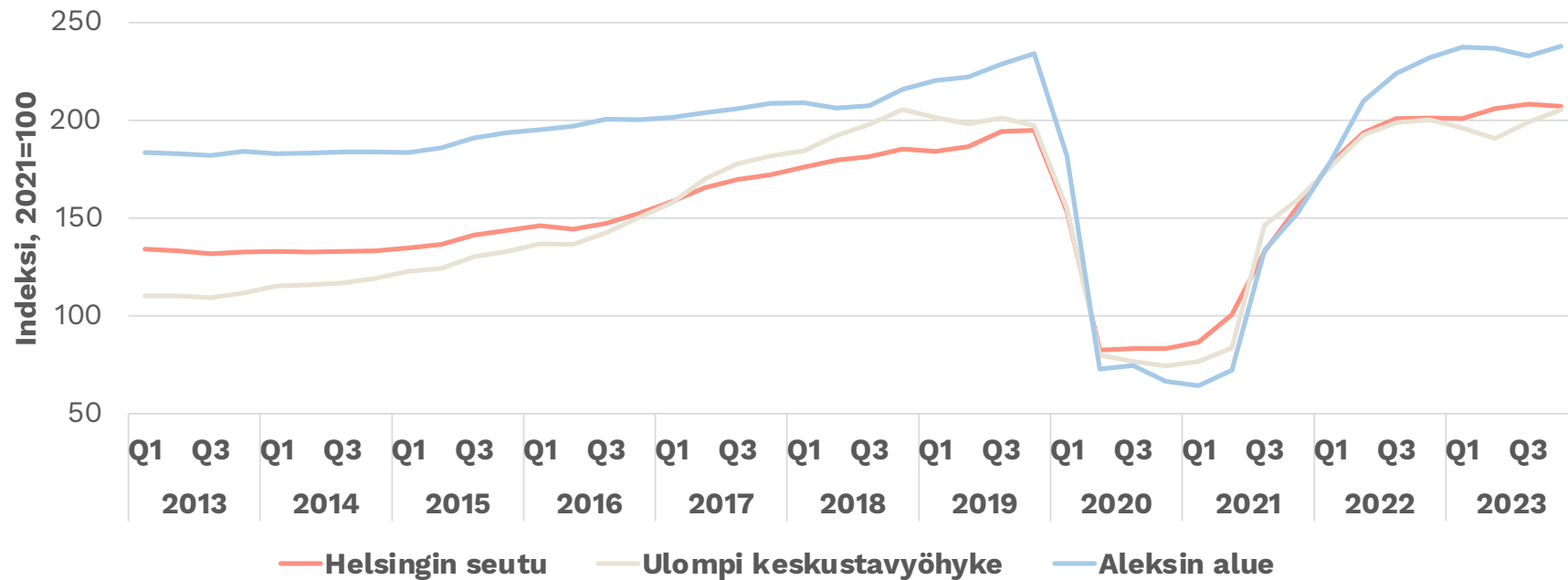
Hotellien ja muiden majoitusliikkeiden liikevaihdon muutos 2020–2023

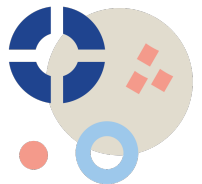
Lähde: Tilastokeskus

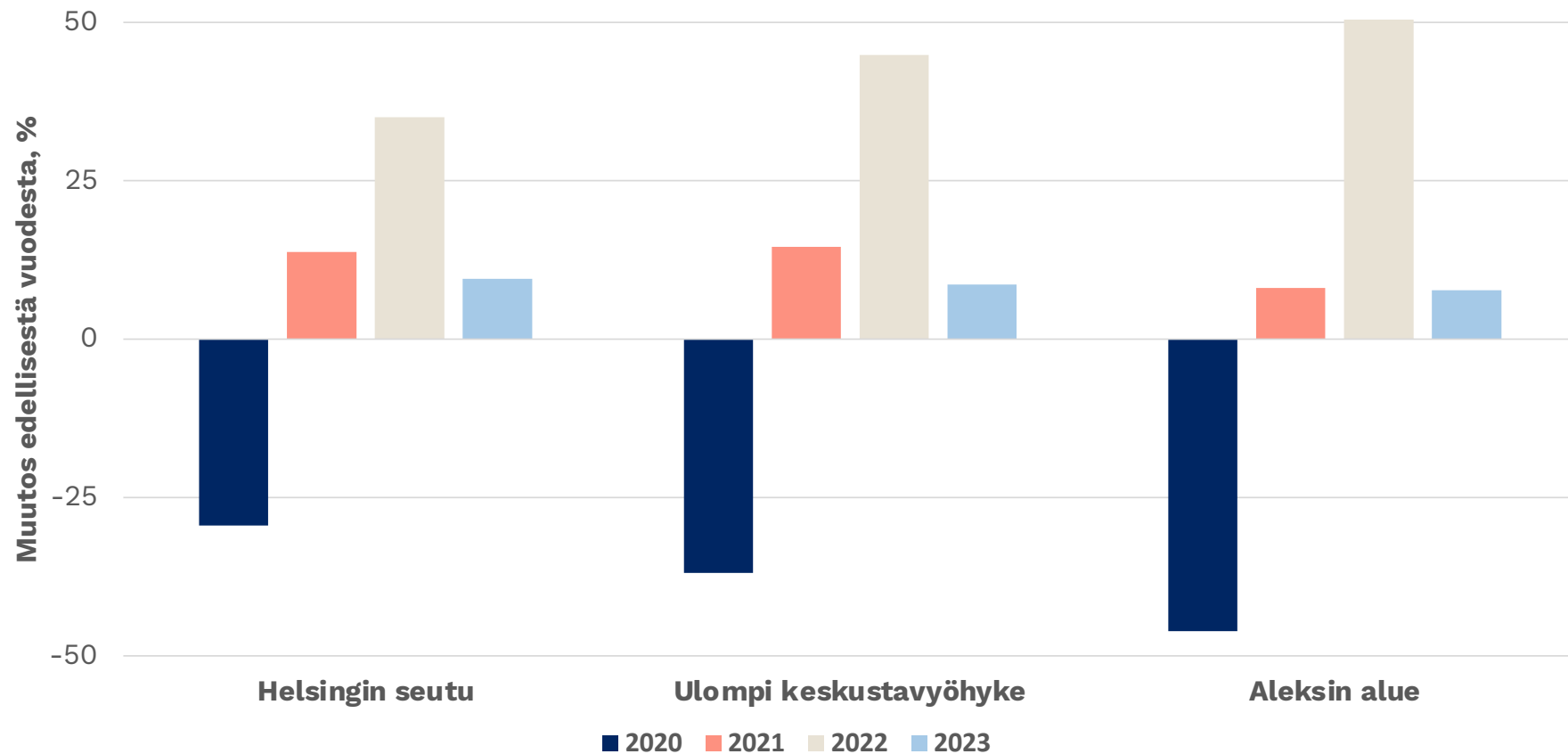
Hotellien ja muiden majoitusliikkeiden liikevaihdon trendi 2013–2023 Helsingissä alueittain

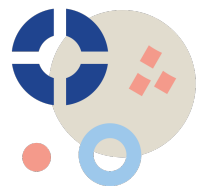
Indeksit mittaavat nimellisen liikevaihdon muutosta suhteutettuna vuoden 2021 tasoon. Aineistona on verohallinnon maksuvalvonta-aineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suorakeruuta sekä vuositilastoja. Trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen.

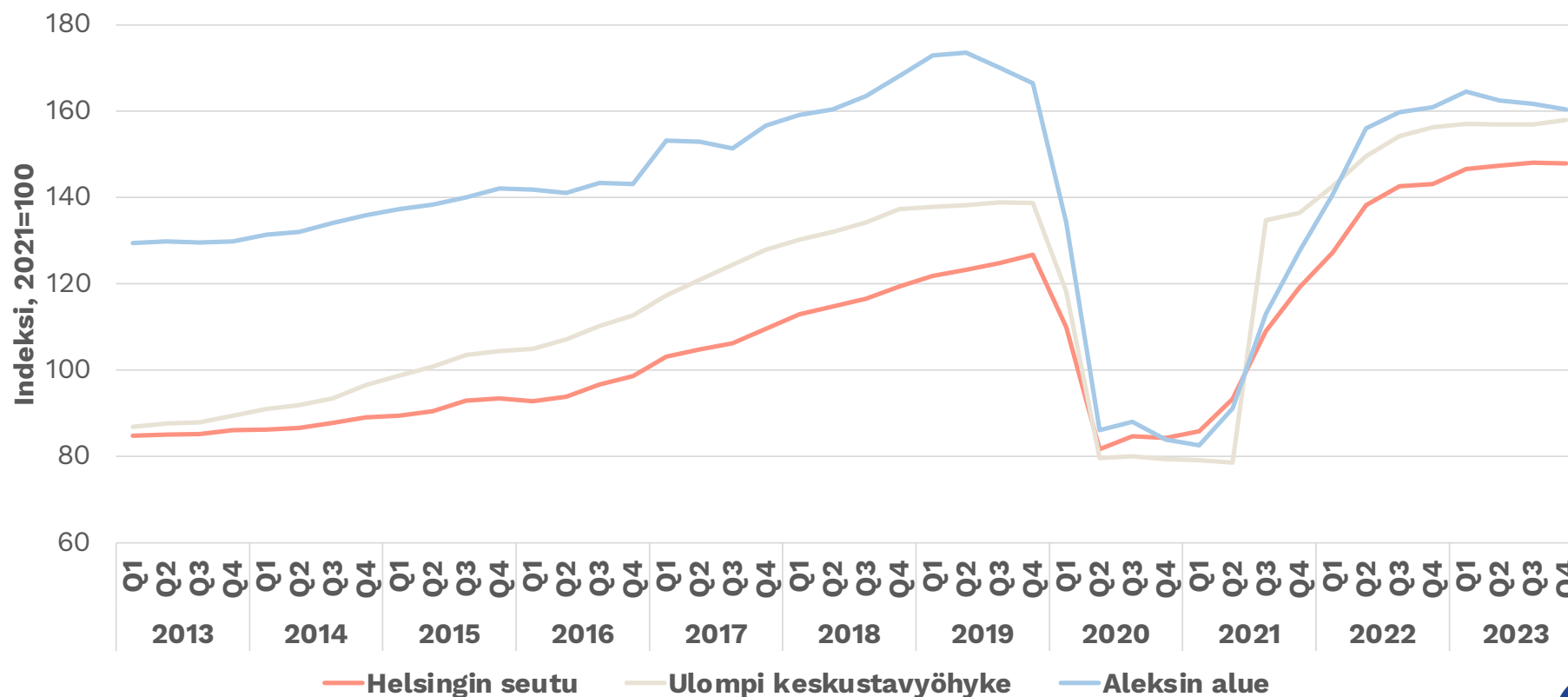
Ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan liikevaihdon muutos 2020–2023

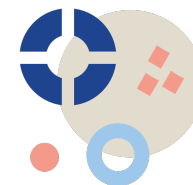
Lähde: Tilastokeskus

Ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi 2013–2023 Helsingissä alueittain

Indeksit mittaavat nimellisen liikevaihdon muutosta suhteutettuna vuoden 2021 tasoon. Aineistona on verohallinnon maksuvalvonta-aineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suorakeruuta sekä vuositilastoja. Trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen.

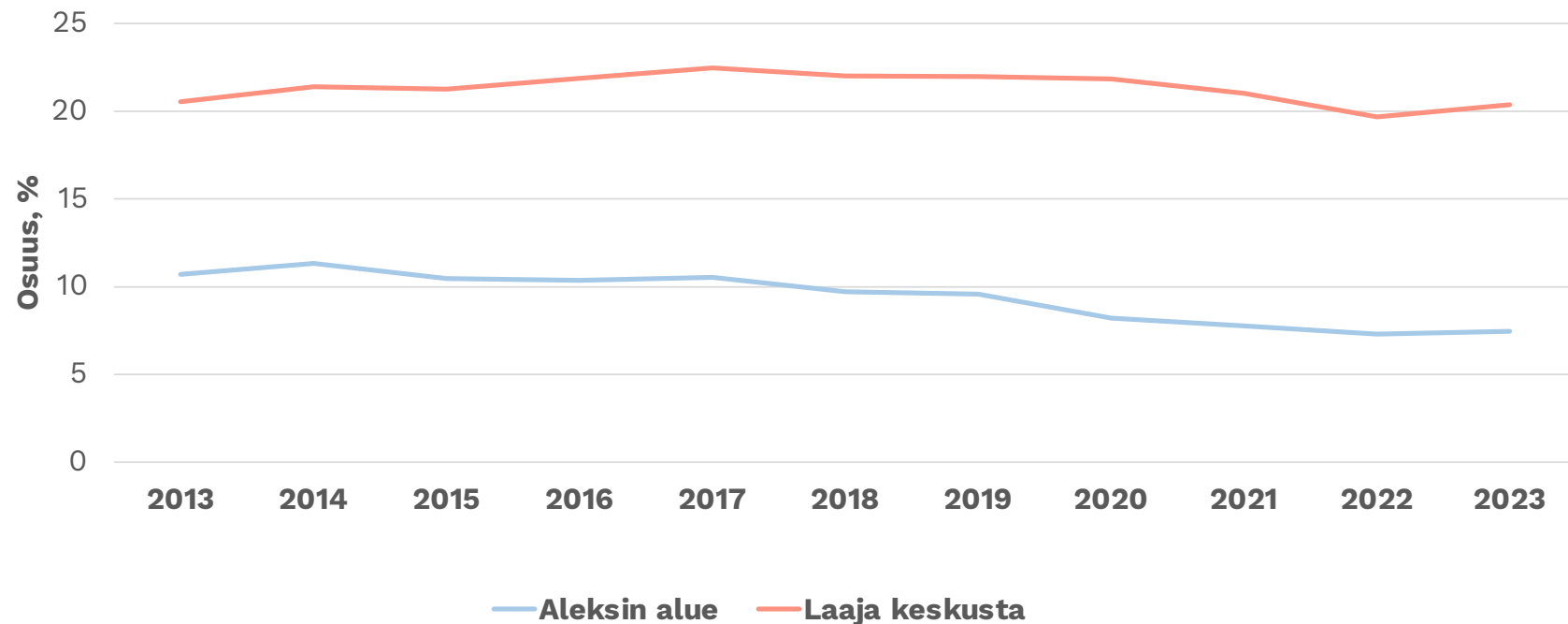
Keskustan osuus kaupan liikevaihdosta

- Helsingin ydinkeskustan osuus koko seudun vähittäiskaupan liikevaihdosta on laskenut vakaasti viime vuosikymmenen alkupuolelta. Koronavuonna 2020 lasku jyrkkeni, mutta loiventui sen jälkeen.
- Ydinkeskustan osuus koko Helsingin seudun vähittäiskaupan myynnistä oli 7,5 prosenttia vuonna 2023, oltuaan noin 11 prosenttia kymmenen vuotta aikaisemmin.
- Ulomman keskustavyöhykkeen osuuden kasvu on kompensoinut ydinkeskustan osuuden laskua. Kuitenkin 2020-luvulla koko laajan keskustan (ydinkeskusta + ulompi keskustavyöhyke) osuus ydinkeskustan vetämänä supistui 20 prosentin tasolle.
- Päivittäistavarakaupassa ydinkeskustan ja laajemman keskustavyöhykkeen osuus koko seudun liikevaihdosta nousi hieman viime vuosikymmenellä, mutta kääntyi loivaan laskuun vuodesta 2019. Ydinkeskustan osuus toimialan myynnistä oli noin viisi prosenttia ja laajan keskustavyöhykkeen osuus noin 15 prosenttia vuonna 2023.
- Ydinkeskusta on tekstiili-, vaate- ja jalkinekaupan vahva keskittymä. Sen osuus oli 28 prosenttia alan myynnistä Helsingin seudulla vuonna 2023. Osuus on laskenut huippuvuodesta 2017, jolloin ydinkeskustan osuus oli 35 prosenttia.
- Laajan keskustan vähittäiskaupan osuuden pienenemiseen vaikuttaa mm. verkkokaupan kasvu sekä laajan keskustan ulkopuolella sijaitsevien kauppakeskusten vetovoima.

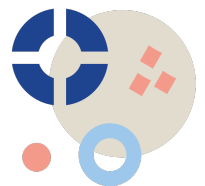

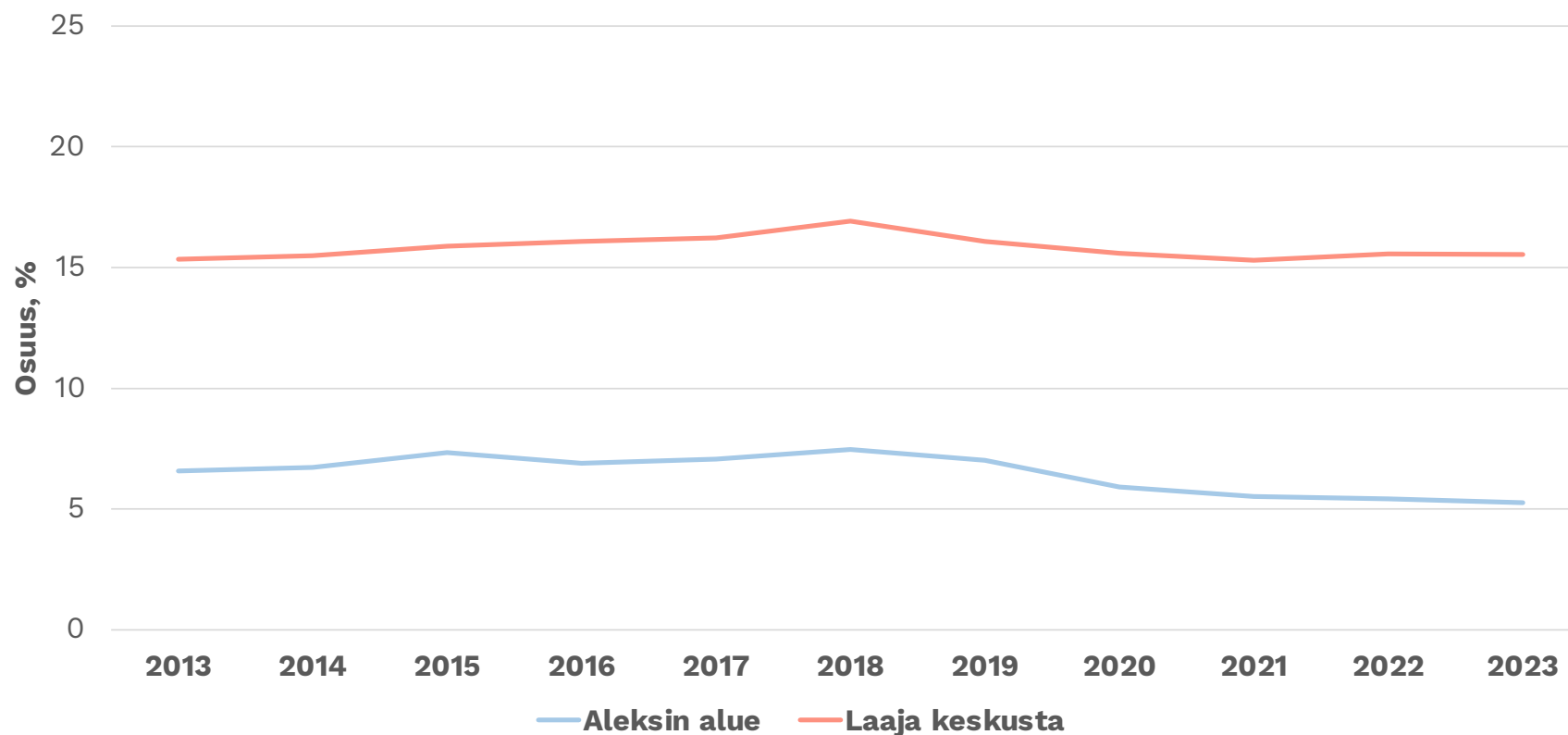
Keskustan osuus Helsingin seudun vähittäiskaupan liikevaihdosta

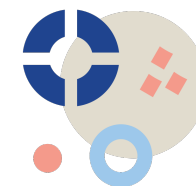
Laaja keskusta = Ydinkeskusta + ulompi keskustavyöhyke

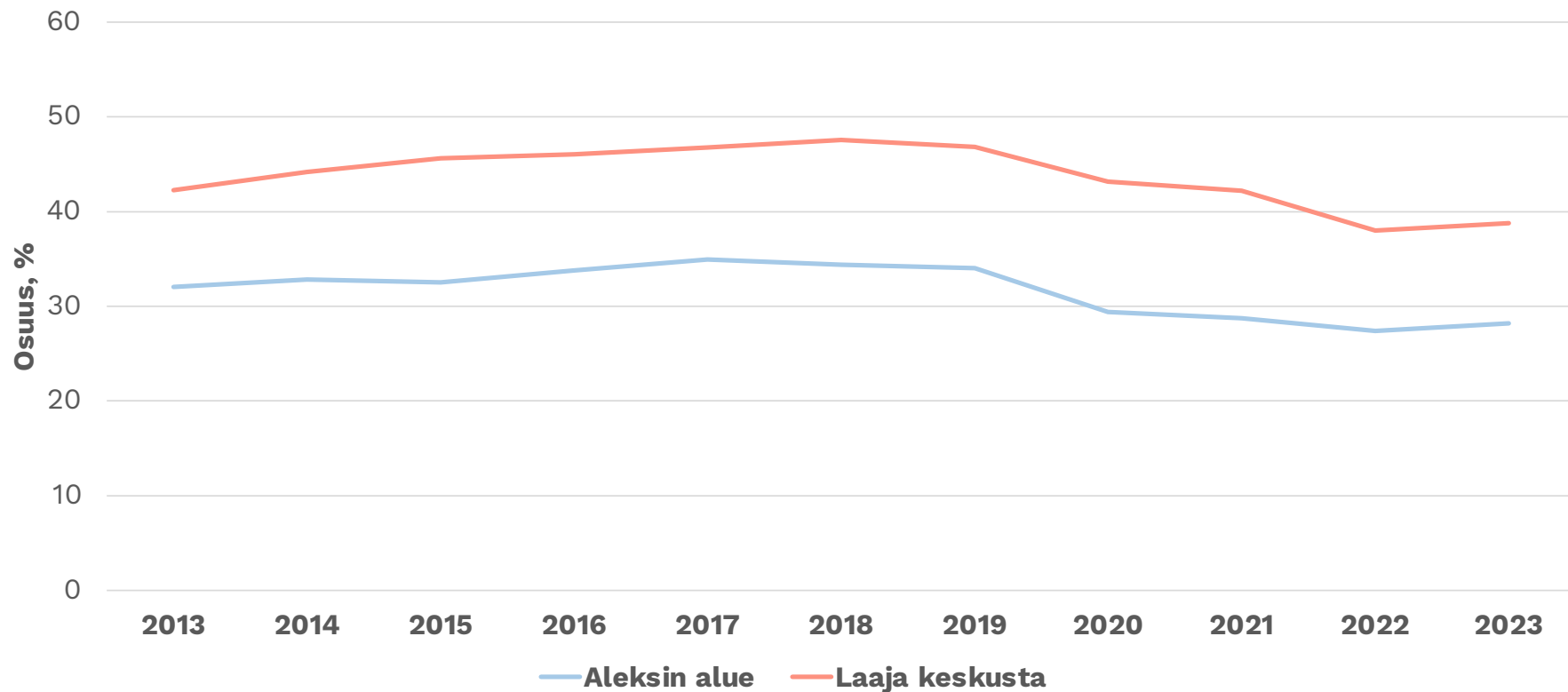
Keskustan osuus Helsingin seudun päivittäistavarakaupan liikevaihdosta

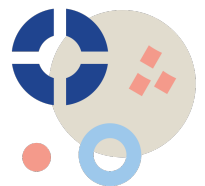
Laaja keskusta = Ydinkeskusta + ulompi keskustavyöhyke

Keskustan osuus Helsingin seudun tekstiili-, vaate- ja jalkinekaupan liikevaihdosta

Laaja keskusta = Ydinkeskusta + ulompi keskustavyöhyke

Keskustan osuus majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminnasta

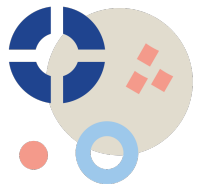
HELSINGIN SEUDUN
KAUPPAKAMARI

Ravintolat ja muu ravitsemistoiminta

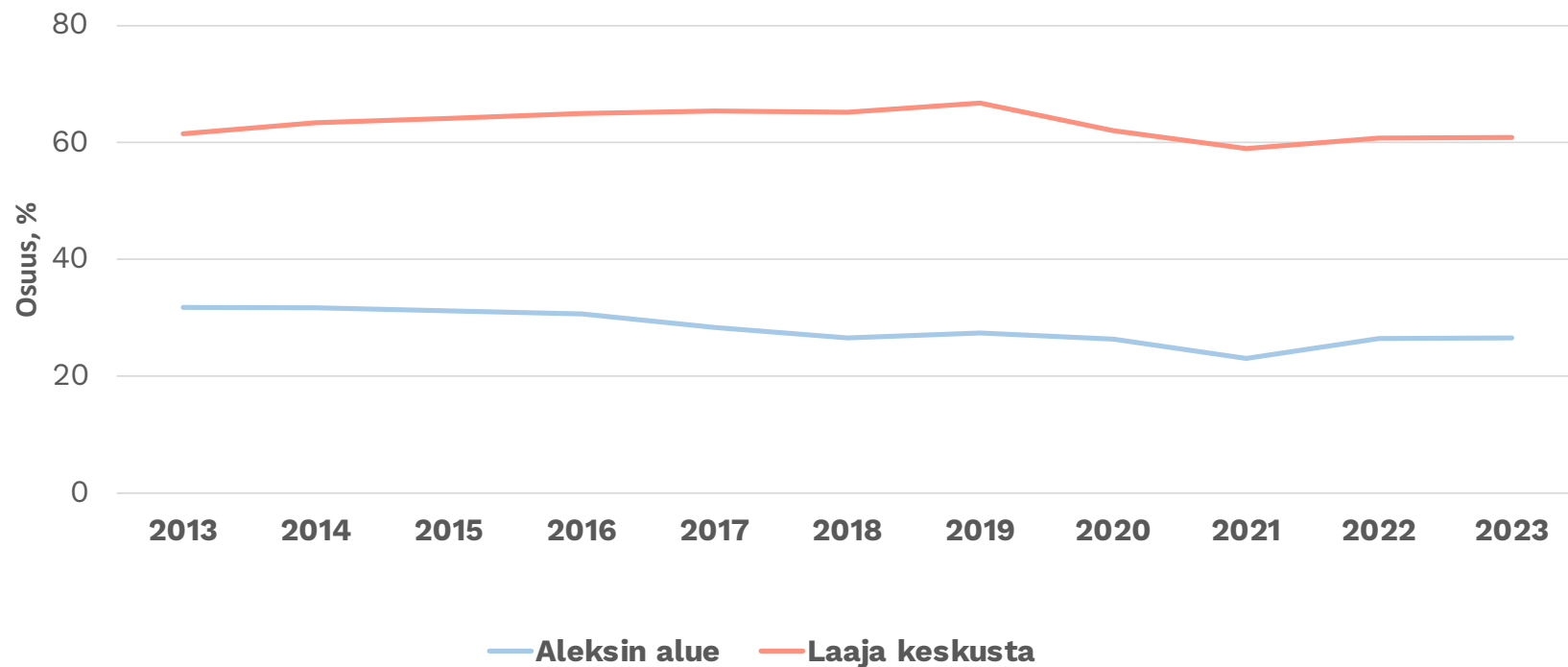
- Laajan keskusta-alueen osuus koko seudun ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan liikevaihdosta oli enimmillään noin 50 prosenttia vuonna 2016. Osuus supistui useita prosenttiyksikköjä erityisesti vuonna 2020. Viime vuosien aikana osuus nousi ja oli 42 prosenttia vuonna 2023.
- Laajan keskusta-alueen ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan myynti jakautui viime vuosikymmenellä suunnilleen tasan ydinkeskustan ja ulomman keskustavyöhykkeen välillä, mutta pandemian jälkeen toimiala on kasvanut enemmän ulommalla vyöhykkeellä kuin ydinkeskustassa.

Hotellit ja muut majoitusliikkeet

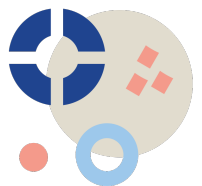
- Laajan keskusta-alueen osuus Helsingin seudun hotellien ja muiden majoitusliikkeiden liikevaihdosta oli noin 60 prosenttia vuonna 2023. Osuus on supistunut muutaman prosenttiyksikön verran huippuvuodesta 2019.
- Viime vuosikymmenellä hotellikapasiteetti kasvoi tuntuvasti ulommalla keskustavyöhykkeellä ja hotellialan painopiste siirtyi ulommaksi ydinkeskustasta, jonka osuus puolestaan supistui.
- Viime vuosina Helsingin seudun majoitusalan liikevaihdon alueellinen jakauma on pysynyt lähes muuttumattomana.

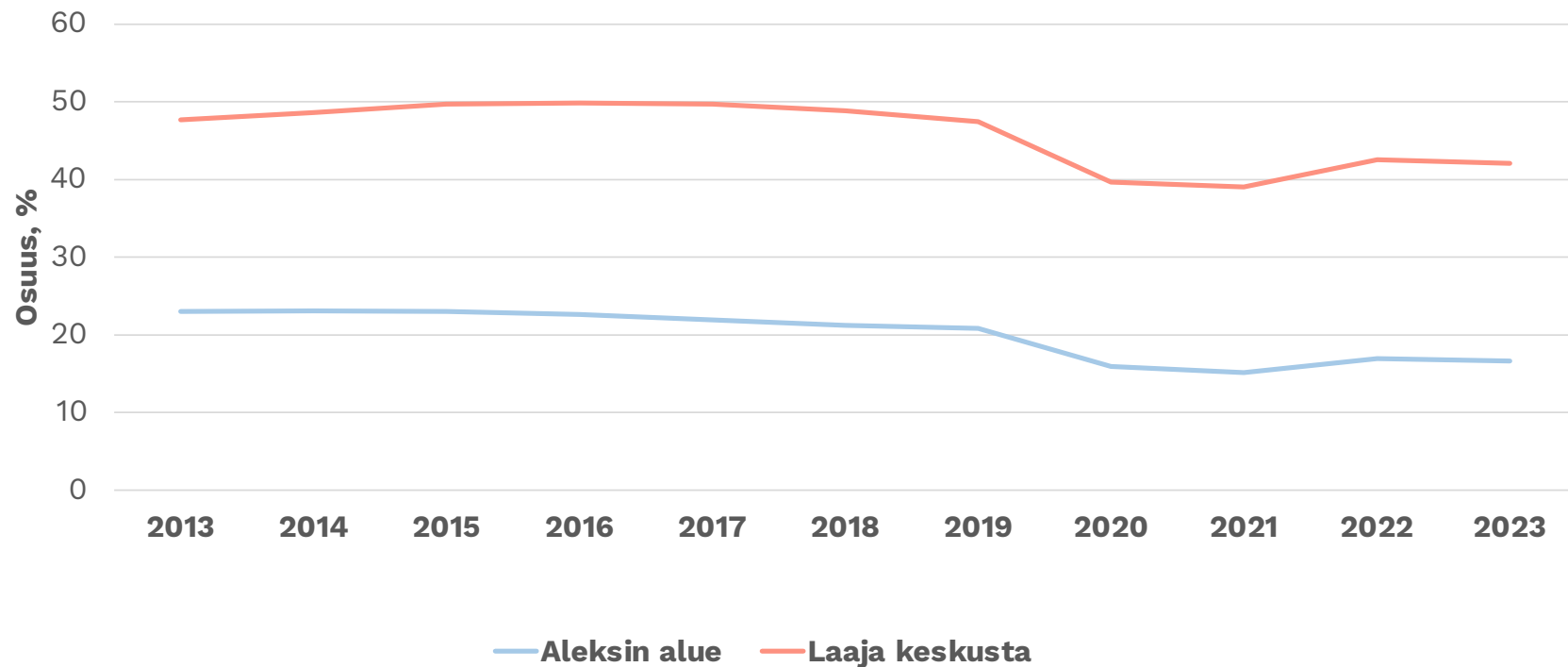
Keskustan osuus Helsingin seudun hotellien ja muiden majoitusliikkeiden liikevaihdosta

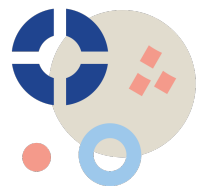
Laaja keskusta = Ydinkeskusta + ulompi keskustavyöhyke

Keskustan osuus Helsingin seudun ravintoloiden ja muun ravitsemistoiminnan liikevaihdosta

Laaja keskusta = Ydinkeskusta + ulompi keskustavyöhyke

Helsingin keskustavyöhykkeiden ja Helsingin seudun liiketoiminnan avainlukuja 2023

Toimiala	Aleksin alue		Ulompi keskusta- vyöhyke		Laaja keskusta yhteensä		Helsingin seutukunta	
	Liike-vaihto milj. €	Toimi- paikkoja kpl	Liike- vaihto milj. €	Toimi- paikkoja kpl	Liike- vaihto milj. €	Toimi- paikkoja kpl	Liike- vaihto milj. €	Toimi- paikkoja kpl
Vähittäiskauppa	1 172	486	2 023	1 080	3 195	1 566	15 685	6 447
Päivittäistavara- kauppa	305	64	595	180	900	244	5 793	1 136
Tekstiili-, vaate- ja jalkinekauppa	179	126	67	152	247	278	636	717
Hotellit ja muu majoitustoiminta	161	22	208	50	370	72	607	156
Ravintolat ja muu ravitsemistoiminta	367	310	562	735	928	1 045	2 205	3 152

Selvityksen käsitteet ja lähteet

Liikevaihto on yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritustiedot).

Indeksit mittaavat nimellisen liikevaihdon muutosta suhteutettuna vuoden 2021 tasoon. Aineistona on verohallinnon maksuvalvonta-aineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausittaista suorakeruuta sekä vuositilastoja.

Trendi kuvaa nimellisen liikevaihdon kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendikuvaajan loppuosa saattaa muuttua tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen.

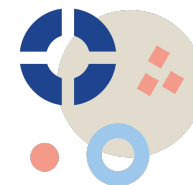
Yritysten ja toimipaikkojen kuukausittaisissa lukumäärissä ovat mukana aineiston yritykset, joilla on kyseisenä kuukautena ollut liikevaihtoa. Lukumäärä kuvaa kyseisenä kuukautena liikevaihtoa tuottaneiden yritysten ja niiden toimipaikkojen lukumäärää.

Alueet: Helsingin keskusta: postinumeroalue 00100. Alueesta käytetään nimeä ”ydinkeskusta” tai ”Aleksin alue”. **Ulompi keskustavyöhyke:** postinumeroalueet 00102, 00120-00180, 00220, 00250, 00260, 00500, 00510, 00530, 00540, 00550, 00580. **Helsingin seutu on 14 kunnan yhteistoiminta-alue:** Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

Tietolähde: Tilastokeskus, Yritysten suhdanteet, Asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Toimeksiantaja: Helsingin seudun kauppakamari.

Raportti: Kaupunkitutkimus TA. 06/2024.

HELSINGIN SEUDUN
KAUPPAKAMARI

Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
helsinki.chamber.fi

 @K2HEL

 Helsingin seudun kauppakamari

 Helsingin seudun kauppakamari

 Kauppakamarihel

#kauppakamariHEL